

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 52 och 52 f § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen samt temporär ändring av 33 b § i inkomstskattelagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 52 och 52 f § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen samt temporär ändring av 33 b § i inkomstskattelagen (RP 125/2025 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande.

Motion

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande motion:

- åtgärdsmotion AM 11/2025 rd Joonas Räsänen sd m.fl. Åtgärdsmotion om att bekämpa undvikande av skatt på utdelning till företagsägare genom holdingbolag.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Delegationen har hört

- specialsakkunnig Miina Lehtonen, finansministeriet
- skatteexpert Liisa Jussila, finansministeriet
- ledande sakkunnig Lauri Luukkonen, Skatteförvaltningen
- forskare Marika Viertola, Statens ekonomiska forskningscentral
- skattedirektör Anita Isomaa, Finlands näringsliv rf
- skatteexpert Saara Hietanen, Finnwatch rf
- ledande skatteexpert Tomi Viitala, Centralhandelskammaren
- expert Kalle Koskinen, Suomen Veroasiantuntijat ry
- skatteexpert Jukka-Pekka Hellman, Företagarna i Finland rf
- professor Juha Lindgren
- professor Pekka Nykänen
- professor Jaakko Ossa
- biträdande professor Anu Mutanen

Betänkande FiUB 19/2025 rd

- docent Matti Urpilainen.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Kalevi Sorsa Stiftelsen
- Näringslivets Delegation EVA rf
- Finlands Advokater
- Ekonomiadministrationsförbundet i Finland rf
- Skattebetalarnas Centralförbund rf
- juris doktor Mikko Laapas
- juris doktor Kristian Keskitalo
- biträdande professor Mika Nissinen.

Inget yttrande av

- Familjeföretagens förbund rf.

PROPOSITIONEN OCH MOTIONEN

Propositionen

I propositionen föreslås det ändringar i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet, lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen och inkomstskattelagen.

Enligt propositionen ändras lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen så att aktier som byter ägare vid ett aktiebyte värderas vid beräkningen av det förvärvande bolagets nettoförmögenhet till det matematiska värdet före aktiebytet. Enligt förslaget begränsas ändringen till att omfatta endast aktiebyten mellan parter som står i intressegemenskap med varandra. Dessutom föreskrivs det om bolagets rätt att söka ändring i den egna aktiens jämförelsevärde.

I inkomstskattelagen föreslås ett temporärt moment för att de bestämmelser som ändras i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen ska tillämpas på alla dividender som kan lyftas från och med den 1 januari 2026.

Det föreslås att ett nytt moment om fastställande av anskaffningsutgift för ett bolag som förvärvar aktier fogas till paragrafen om aktiebyte i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Som anskaffningsutgift för aktierna betraktas deras sammanlagda matematiska värde före aktiebytet. Tillägget motsvarar den föreslagna ändringen i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen och begränsas på motsvarande sätt till att omfatta endast aktiebyten mellan parter som står i intressegemenskap med varandra. Bestämmelserna om aktiebyte utvidgas enligt förslaget till att också gälla länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i fall där vissa tilläggs villkor uppfylls, och maximibeloppet på penningvederlaget höjs.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2026 och avses bli behandlad i samband med den.

Betänkande FiUB 19/2025 rd

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt. De ändringar som gäller beräkningen av nettoförmögenhet i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen tillämpas från och med lagens ikraftträdande och de ändringar som gäller rätten att söka ändring i jämförelsevärdet tillämpas första gången vid beskattningen för 2025. Ändringen i inkomstskattelagen tillämpas från och med den 1 januari 2026. Ändringarna i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet tillämpas första gången på aktiebyten som genomförs den 1 januari 2026 eller därefter.

Åtgärdsmotionen

I åtgärdsmotion 11/2025 rd föreslås det att regeringen utan dröjsmål inleder ett lagstiftningsprojekt för att bekämpa undvikande av skatt på utdelning till företagsägare genom holdingbolag.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Utskottet tillstyrker propositionen, men föreslår en precisering av 12 § i lagförslag 2 och av ikraftträdandebestämmelsen i lagförslag 3.

Utskottet har utrett att det inte råder oklarhet i ärendet enligt 38 § 2 mom. i riksdagens arbetsordning.

Bakgrund

Propositionen grundar sig på besluten vid regeringens halvtidsöversyn våren 2025. I centrum för de beslut som fattades då står bland annat att stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt i Finland samt hållbarheten i de offentliga finanserna. Som en del av finansieringen av tillväxtåtgärderna beslutade regeringen att förhindra att aktiebytesarrangemang som syftar till att minimera dividendbeskattning utnyttjas på ett olämpligt sätt i beskattningen. Enligt en skrivning om tillväxtåtgärder vid halvtidsöversynen föreslås det att Finlands bestämmelser om aktiebyte ska utvidgas till att omfatta länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Samtidigt ska fastställandet av penningvederlaget vid aktiebyte ses över och nödvändiga ändringar göras.

Aktiebyte definieras i 52 f § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (nedan näringsskattelagen) som en företagsomstrukturering där aktiebolaget skaffar en i lagen närmare definierad andel av aktierna i ett annat aktiebolag och som vederlag till aktieägarna i det andra bolaget ger egna aktier. Om de lagstadgade förutsättningarna för ett skatteneutralt aktiebyte är uppfyllda, uppkommer inga direkta påföljder för inkomstbeskattningen för den aktieägare som överlåter aktierna vid aktiebytet. I stället skjuts beskattningen upp till dess att de aktier som erhållits som vederlag vid aktiebytet överläts. Till den del vederlaget ges i pengar betraktas överlåtelsen som skattepliktig. Bestämmelserna om aktiebyte grundar sig på det s.k. fusionsdirektivet (direktiv 2009/133/EG). Varken näringsskattelagen eller fusionsdirektivet innehåller bestämmelser om beskattning av det aktiebolag som skaffar aktier i ett aktiebyte eller om anskaffningsutgiften för de förvärvade aktierna. Därför bestäms anskaffningsutgiften för aktierna i det förvärvande bolagets beskattning enligt de allmänna principerna i skattelag.

Betänkande FiUB 19/2025 rd

Aktiebytesarrangemang och beskattning av dividend

Ett aktiebytesarrangemang möjliggör att målbolaget omedelbart i det förvärvande bolagets nettoförmögenhetsberäkning värderas till verkligt värde, vilket påverkar både det förvärvande bolagets beskattning och beskattningen av dividender till dess aktieägare. Möjligheten till större lindrigare beskattad dividend kan uppmuntra till aktiebyten som genomförs enbart av skattemässiga skäl. Vid aktiebyten i små och medelstora företag är det enligt propositionen ofta fråga om ett arrangemang mellan samma delägarkrets för att optimera beskattningen av dividender, vilket gör att delägarna har ett intresse av att fastställa aktiernas anskaffningsutgift så högt som möjligt.

Antalet aktiebytesarrangemang har ökat kraftigt under de senaste åren, anges det i propositionen. Enligt uppgifter från Skatteförvaltningen har antalet förhandsavgöranden om aktiebyte ökat avsevärt: från cirka 300 förhandsavgöranden år 2019 till över 1 000 år 2024. I propositionen hänvisas det också till Skatteförvaltningens bedömning att den stora majoriteten av aktiebytesarrangemangen betraktas vara genomförda i syfte att optimera beskattningen av dividender. Exempelvis hade det i 70 procent av fallen 2023 grundats ett nytt holdingbolag för att förvärva aktierna, och i nästan samtliga fall var ägarkretsen snäv, vilket innebär att den faktiska ägarkretsen för aktierna inte förändrades i samband med aktiebytet.

Det föreslås att den olämpliga skattefördel för dividender som uppstår genom aktiebyten utförda i syfte att minimera dividendbeskattningen förhindras genom att det i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (nedan värderingslagen) införs bestämmelser om principerna för värdering av aktier som byter ägare vid ett aktiebyte. Enligt förslaget ska aktierna i det förvärvande bolagets beräkning av nettoförmögenheten värderas enligt deras matematiska värde före aktiebytet i stället för enligt det verkliga värdet, så att det verkliga värdet inte ökar det förvärvande bolagets nettoförmögenhet och därigenom inte heller beloppet av lindrigare beskattad dividend som kan lyftas ur bolaget. I propositionen har det bedömts att aktiebytesarrangemang som görs enbart för att minimera dividendbeskattningen kommer att upphöra till följd av ändringen. Trots att målbolagets aktie värderas till sitt matematiska värde i det förvärvande bolagets nettoförmögenhetsberäkning skärps inte beskattningen av den aktieägare som överlåter aktierna jämfört med situationen före aktiebytet.

Aktiebytesarrangemang som syftar till att minimera dividendbeskattningen gäller huvudsakligen situationer där det bolag som är föremål för aktiebytet och det förvärvande bolaget ägs av samma aktieägare eller deras närstående krets. Därför föreslås det att ändringen begränsas till att omfatta endast aktiebyten mellan parter som står i intressegemenskap med varandra och där aktiernas ägande i praktiken endast ändras till indirekt ägande.

Eftersom syftet med fusionsdirektivet och 52 f § i näringskattelagen, som bygger på direktivet, är att undanröja skattemässiga hinder för omstruktureringar av företagsverksamhet inom unionen utan att äventyra medlemsstaternas skattemässiga intressen, är det varken direktivets eller den nationella aktiebytesbestämmelsens avsikt att generera extra skattefördelar i form av dividendbeskattning. Nettoförmögenheten i det bolag som utdelar dividend har i internationell jämförelse ingen betydelse för beloppet av den dividend som beskattas lindrigare, och vid utformningen av aktiebytesbestämmelsen var avsikten inte att den skulle påverka beskattningen av dividender.

Betänkande FiUB 19/2025 rd

Ändringen av värderingslagen ska tillämpas på värderingar som sker efter lagens ikraftträdande och på beskattningen av sådana dividender som kan lyftas den 1 januari 2026 och efter det.

Tidsmässig effekt

Det föreslås att ändringen av värderingslagen ska tillämpas endast på aktiebytesarrangemang som genomförts den 1 januari 2017 och efter det. I propositionen redogörs för ett flertal rättsliga och administrativa skäl till detta. Skatteförvaltningen har stegvis övergått till ett elektroniskt informationssystem från och med 2016, vilket innebär att det skulle vara betydligt svårare att retroaktivt få tillgång till och granska beskattningsuppgifter för åren innan denna tidpunkt, samtidigt som riskerna för fel ökar. Det har med tanke på uppnåendet av regleringens syften ansetts varken ändamålsenligt eller nödvändigt att låta bestämmelsen omfatta aktiebyten som genomförts före 2017. Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2017:78 från 2017 har haft en väsentlig inverkan på att aktiebyten som syftar till att minimera dividendbeskattningen har blivit vanligare. Därför har det i propositionen inte ansetts motiverat att bestämmelsens tillämpningsområde skulle omfatta arrangemang som genomförts före domstolens avgörande. Syftet med ändringen är uttryckligen att komma åt arrangemang som syftar till att minimera dividendbeskattningen. Det har också ansetts vara av betydelse att de skattefördelar som erhålls genom aktiebytesarrangemang normalt är som störst under de skatteår som närmast följer efter aktiebytet. Ändringen omfattar på ett heltäckande sätt aktiebytesarrangemang som syftar till att minimera dividendbeskattningen, men den tillämpas inte i onödan på tidigare arrangemang.

Med beaktande av propositionens syften har det i propositionen inte ansetts ändamålsenligt att värderingsändringen inte tillämpas på dividender som lyfts i framtiden för redan genomförda aktiebyten, eftersom de som genomfört arrangemanget då fortfarande kan dra nytta av den nettoförmögenhet som ökat genom det verkliga värdet och den lindrigt beskattade dividenden.

De föreslagna ändringarna gäller framtida skattemässiga åtgärder. Genom lagändringen ändras inte beskattningen av aktiebyten eller utdelningar som genomförts före lagens ikraftträdande. Den skattskyldiges rättsliga ställning försämrars inte heller oskäligt, eftersom lagändringen inte påverkar de företagsekonomiska fördelar som uppnåts genom redan genomförda aktiebyten. Det är fråga om att avskaffa den oavsiktliga skatteförmån som uppstått genom samspelet mellan systemet för beskattning av dividender och bestämmelsen om aktiebyte.

Den föreslagna ändringen har emellertid ansetts ha retroaktiva konsekvenser, eftersom sådant som inträffat före lagens ikraftträdande beaktas till den skattskyldiges nackdel. Utskottet påpekar därför på ett allmänt plan att man med tanke på kraven på förutsägbarhet och skälighet bör förhålla sig ytterst restriktivt till sådana ändringar i skattelagstiftningen som har retroaktiva konsekvenser och att sådana ändringar bör genomföras endast i exceptionella situationer.

Anskaffningsutgiften för aktier som förvärvats genom aktiebyte

Det föreslås också en ändring i anskaffningsutgiften för aktier som förvärvats genom aktiebyte. Enligt förslaget ska anskaffningsutgiften för aktierna i beskattningen för det aktiebolag som förvärvar aktier genom aktiebyte anses vara det sammanlagda matematiska värdet före aktiebytet. Till anskaffningsutgiften ska fortfarande räknas även de kostnader som uppkommit för förvärvet

Betänkande FiUB 19/2025 rd

av aktierna. Också till denna del föreslås det att ändringen begränsas till att omfatta endast aktiebyten mellan parter som står i intressegemenskap med varandra och där aktiernas ägande i praktiken endast ändras till indirekt ägande. Ändringen har i propositionen ansetts nödvändig för att effektivt förhindra aktiebytesarrangemang som uteslutande genomförs i syfte att undvika beskattning av överlåtelsevinster.

Övriga föreslagna ändringar

Det föreslås att det tillåtna beloppet av penningvederlag vid aktiebyte höjs från 10 till 50 procent. Dessutom beräknas maximibeloppet för penningvederlag vid aktiebyte i fortsättningen så att beloppet, om ett nominellt värde saknas, relateras till den teckningsavgift som bokförs i det egna kapitalet i stället för i aktiekapitalet enligt gällande bestämmelser. Den föreslagna gränsen på 50 procent har bedömts göra det lättare att genomföra strukturarrangemang mellan bolag genom aktiebyte, samtidigt som den upprätthåller fusionsdirektivets syfte att utesluta transaktioner av köpkaraktär från bestämmelsernas tillämpningsområde.

Det föreslås också att bestämmelserna om aktiebyte ska tillämpas på bolag i länder utanför EES då vissa tilläggsvillkor är uppfyllda. Till denna del är målet att underlätta anskaffning av finansiering i Finland och stärka konkurrenskraften.

Dessutom föreslås det att ett aktiebolag ska kunna söka ändring i den egna aktiens jämförelsevärde.

Konsekvenser för skatteintäkterna

Ändringen av principerna för värdering av aktier har i propositionen beräknats öka intäkterna från förvärvsinkomstskatten och kapitalinkomstskatten med sammanlagt 37 miljoner euro. Av det beloppet utgör statens andel 25 miljoner euro, kommunernas andel 9 miljoner euro, församlingarnas andel 2 miljoner euro och Folkpensionsanstaltens andel 1 miljon euro. Ändringen beräknas minska intäkterna från överlåtelseskatten med 3 miljoner euro. De övriga förslagen bedöms huvudsakligen ha ringa konsekvenser för skatteintäkterna.

Utskottets bedömning av propositionen

Sammantaget anser utskottet att de föreslagna ändringarna behövs och är ändamålsenliga. Syftet är att förhindra sådan minimering av dividendbeskattning som sker genom olämpliga aktiebytesarrangemang. Åtgärderna bidrar till att finansiera de tillväxtåtgärder som regeringen beslutade om vid halvtidsöversynen. Syftet är också att underlätta genomförandet av omstruktureringar av affärsverksamheten och anskaffning av finansiering i Finland samt att stärka konkurrenskraften.

Närstående krets

Sakkunniga har ansett det nödvändigt att definiera begreppet ”närstående kretsar” (lähipiiri) i samband med definitionen av intressegemenskap i 52 f § 5 mom. i näringskattelagen. Närstående kretsar nämns som begrepp bland annat i 31 § 4 mom. i lagen om beskattningsförfarande och i

Betänkande FiUB 19/2025 rd

formen närmaste krets i 2 § i lagen om beskattning av delägare i utländska bassamfund, men begreppet definieras inte närmare i lag. Utskottet hänvisar till förarbetena till dessa bestämmelser (RP 107/2006 rd och RP 218/2018 rd), där begreppet definieras som en persons make eller maka eller den som personen lever med i en äktenskapsliknande relation, syskon, halvsyskon, släktingar i upp- eller nedstigande led till personen eller till den som personen är gift med eller lever med i en äktenskapsliknande relation, och personer som är gifta med eller lever i en äktenskapsliknande relation med dessa personer.

Värderingslagens 12 §

I 12 § i värderingslagen föreslås ett nytt 2 mom. som gäller värdering av nya aktier som tecknats under skatteåret i samband med ett aktiebyte. Utskottet föreslår att momentet för tydlighetens skull kompletteras med ett omnämnande av att bestämmelsen också tillämpas till den del teckning av aktieemissioner mot vederlag i samband med ett aktiebyte tas upp i fonden för inbetalt fritt eget kapital. Det föreslagna tillägget motsvarar tolkningen i fråga om den gällande 12 §, som tillämpas också när teckningspriset för aktierna i sin helhet bokförs i fonden för inbetalt fritt eget kapital. Efter utskottets ändring lyder 12 § 2 mom. i värderingslagen som följer:

Om aktiekapitalet har ökats då bolaget förvärvat aktier i samband med ett aktiebyte enligt 52 f § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och parterna i aktiebytet står i intressegemenskap med varandra i enlighet med 5 mom. i den paragrafen, anses som det matematiska värdet av en ny aktie som bolaget gett som vederlag det matematiska värdet av de förvärvade aktierna före aktiebytet dividerat med antalet aktier som lämnats som vederlag. Detta tillämpas också till den del teckning av aktieemissioner mot vederlag i samband med ett aktiebyte tas upp i fonden för inbetalt fritt eget kapital.

Ikraftträdandebestämmelsen i lagförslag 3

I inkomstskattelagen föreslås ett temporärt moment för att de bestämmelser som ändras i värderingslagen ska tillämpas på alla dividender som kan lyftas från och med den 1 januari 2026.

Utskottet föreslår att 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagförslag 3 preciseras så att det motsvarar den i motiven nämnda vedertagna tolkningen av tidpunkten för när beskattningen av dividender börjar. Bestämmelsens 2 mom. får således följande lydelse:

Lagen tillämpas på dividender som kan lyftas den 1 januari 2026 och därefter.

Övrigt

Utskottet konstaterar för tydlighetens skull att de ändringar som föreslås i propositionen endast gäller värdering av aktier i beskattningen och inte exempelvis värdering av aktier i bokföringen.

Åtgärdsmotionen

Med hänvisning till det som sägs ovan föreslår utskottet att åtgärdsmotionen förkastas. Syftet med propositionen är att förhindra den olämpliga skattefördel för dividender som uppstår genom

Betänkande FiUB 19/2025 rd

aktiebyten utförda i syfte att minimera dividendbeskattningen. Åtgärdsmotionen hänför sig till samma sak.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1 i proposition RP 125/2025 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 2 och 3 i proposition RP 125/2025 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Riksdagen forkastar åtgärdsmotion AM 11/2025 rd.

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av 52 och 52 f § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) 52 f § 1 mom., sådant det lyder i lag 1077/2008, samt

fogas till 52 §, sådan den lyder i lag 1137/2005, ett nytt 3 mom., och till 52 f §, sådan den lyder i lagarna 1733/1995, 1077/2008 och 218/2012, ett nytt 5 mom. som följer:

52 §

Lagens 52 f § tillämpas med nedan nämnda begränsningar även när det bolag som förvärvar aktierna och som avses i 1 mom. i den paragrafen eller målbolaget eller någotdera av dem inte är allmänt skattskyldigt i Finland och att hemorten för det förvärvande bolaget eller målbolaget eller för båda enligt ett avtal för undvikande av dubbelbeskattning mellan Finland och en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ligger utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Dessutom förutsätts det att

1) det förvärvande bolaget eller målbolaget, när det är beläget någon annanstans än i Finland, har sin hemort i en stat med vilken Finland under skatteåret har ett gällande avtal för undvikande av dubbelbeskattning,

Betänkande FiUB 19/2025 rd

- 2) det förvärvande bolaget och målbolaget utan valmöjlighet och befrielse är skyldiga att betala minst tio procent i skatt på sin inkomst i den stat där de har sin hemort, och
- 3) det förvärvande bolaget och målbolaget till sin bolagsform motsvarar ett finskt aktiebolag.

52 f §

Med *aktiebyte* avses ett arrangemang där ett aktiebolag (*förvärvande bolag*) skaffar en sådan andel av aktierna i ett annat aktiebolag (*målbolag*) att de aktier det förvärvande bolaget äger medför mera än hälften av det röstetal som alla aktier i det andra bolaget medför eller, om aktiebolaget redan har mera än hälften av röstetalet, skaffar flera aktier i detta bolag och som vederlag till aktieägarna i det andra bolaget ger nya aktier som det emitterar eller egna aktier som det innehar. Som vederlag får också lämnas pengar, dock inte mera än 50 procent av det nominella värdet av de aktier som lämnats som vederlag eller, om nominellt värde saknas, av den del av det inbetalade egna kapitalet som motsvarar aktierna.

Om det förvärvande bolaget och de aktieägare som överlätit aktier (*parterna i aktiebytet*) står i intressegemenskap med varandra, betraktas som anskaffningsutgift för målbolagets aktier vid beskattningen av det aktiebolag som förvärvat aktierna deras matematiska värde före aktiebytet. Parterna i ett aktiebyte står i intressegemenskap med varandra om

- 1) en part i aktiebytet ensam eller tillsammans med närstående kretsar direkt eller indirekt äger mer än hälften av kapitalet i den andra parten eller om den direkt eller indirekt har mer än hälften av det röstetal som den andra partens samtliga aktier eller andelar medför,
- 2) en tredje part ensam eller tillsammans med närstående kretsar direkt eller indirekt äger mer än hälften av kapitalet i båda parterna i aktiebytet eller om den direkt eller indirekt har mer än hälften av det röstetal som samtliga aktier eller andelar i båda parterna i aktiebytet medför, eller
- 3) en part till följd av aktiebytet ensam eller tillsammans med närstående kretsar direkt eller indirekt äger över 75 procent av den andra partens kapital eller röstetal.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas första gången på aktiebyten som genomförs den 1 januari 2026 eller därefter.

2.

Lag

om ändring av lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) 14 §, samt

Betänkande FiUB 19/2025 rd

fogas till 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 966/2006, 311/2019 och 1582/2019, ett nytt 9 mom., varvid det nuvarande 9 mom. blir 10 mom., och till 12 § ett nytt 2 mom. som följer:

3 §

Värdering av bolagstillgångar

Om ett bolag har förvärvat aktier den 1 januari 2017 eller därefter vid ett aktiebyte enligt 52 f § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och parterna i aktiebytet står i intresse- gemenskap med varandra i enlighet med 5 mom. i den paragrafen, anses som värdet av de förvär- vade aktierna deras matematiska värde före aktiebytet. I en situation som avses i 6 mom. ovan be- aktas det matematiska värdet som föregår aktiebytet vid beräkningen av den sammanlagda icke- avskrivna anskaffningsutgiften.

12 §

Ändring av aktiekapitalet

Om aktiekapitalet har ökats då bolaget förvärvat aktier i samband med ett aktiebyte enligt 52 f § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och parterna i aktiebytet står i intres- segemenskap med varandra i enlighet med 5 mom. i den paragrafen, anses som det matematiska värdet av en ny aktie som bolaget gett som vederlag det matematiska värdet av de förvärvade akti- erna före aktiebytet dividerat med antalet aktier som lämnats som vederlag. Detta tillämpas också till den del teckning av aktieemissioner mot vederlag i samband med ett aktiebyte tas upp i fon- den för inbetalt fritt eget kapital.

14 §

Sökande av ändring

Med avvikelse från vad som i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) föreskrivs om rätt att söka ändring får ändring i en akties matematiska värde och jämförelsevärde sökas även av det aktiebolag vars aktie värdet gäller.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 14 § tillämpas första gången vid beskattningen för 2025.

3.

Lag

om temporär ändring av 33 b § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i inkomstskattelagen (1535/1992) 33 b § 1 mom., sådant det lyder i lag 1237/2013, som följer:

33 b §

Dividender från bolag som inte är offentligt noterade

Av dividender från bolag som inte är offentligt noterade utgör 25 procent skattepliktig kapitalinkomst och 75 procent skattefri inkomst upp till det belopp som motsvarar en årlig åtta procents avkastning beräknad på det i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) angivna matematiska värdet för skatteåret för aktierna. Till den del beloppet av sådana dividender som den skatteskyldige får överstiger 150 000 euro utgör 85 procent av dividenderna kapitalinkomst och 15 procent skattefri inkomst. Om det bolag som delar ut dividend har förvärvat aktier den 1 september 2017 eller därefter vid ett aktiebyte enligt 52 f § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) och parterna i aktiebytet står i intressegemenskap med varandra i enlighet med 5 mom. i den paragrafen och 3 § 9 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen inte har tillämpats vid fastställandet av aktiens matematiska värde för skatteåret, beräknas en årlig avkastning på åtta procent på aktiens matematiska värde för skatteåret justerad med värdet enligt 3 § 9 mom. i den lagen på de aktier som förvärvats vid aktiebyte.

— — — — —

—————
Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 31 december 2027.
Lagen tillämpas på dividender som kan lyftas den 1 januari 2026 och därefter.

—————

Betänkande FiUB 19/2025 rd

Helsingfors 13.11.2025

I den avgörande behandlingen deltog

vice ordförande Saara Hyrkkö gröna
medlem Otto Andersson sv
medlem Markku Eestilä saml
medlem Seppo Eskelinen sd
medlem Janne Heikkinen saml
medlem Timo Heinonen saml
medlem Marko Kilpi saml
medlem Jari Koskela saf
medlem Suna Kymäläinen sd
medlem Aki Lindén sd
medlem Mika Lintilä cent
medlem Minna Reijonen saf
medlem Joona Räsänen sd
medlem Hanna Sarkkinen vänst
medlem Sari Sarkomaa saml (delvis)
medlem Sami Savio saf
medlem Ville Valkonen saml
medlem Pia Viitanen sd
medlem Ville Vähämäki saf
ersättare Sanna Antikainen saf (delvis)
ersättare Hannu Hoskonen cent
ersättare Janne Jukkola saml.

Sekreterare var

utskottsråd Tarja Järvinen.

Betänkande FiUB 19/2025 rd **Reservation /vänst, sd, gröna**

Reservation /vänst, sd, gröna

Motivering

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 52 och 52 f § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen samt till temporär ändring av 33 b § i inkomstskattelagen förebygger relativt effektivt en minimering av skatt på utdelning genom aktiebyte. Propositionen svarar dock inte på de problem med skatter på överlåtelsevinst som hänför sig till aktiebyte. Om propositionen inte korrigeras på det sätt som vi föreslår, kan den inte tillräckligt effektivt bekämpa kringgående av skatter på överlåtelsevinst.

Utöver en betydande lindring av beskattningen av utdelning kan man genom aktiebyte också lindra den skatt på överlåtelsevinst som debiteras i samband med ett senare företagsförvärv. Vid beskattningen av det förvärvande bolaget bokförs aktiernas verkliga värde som anskaffningsutgift för de aktier som byter ägare genom aktiebyte. Om det förvärvande bolaget senare avstår från ägarskapet i det förvärvade målbolaget, beräknas överlåtelsevinsten (i stället för den ursprungliga anskaffningsutgiften) med hjälp av denna anskaffningsutgift. Den beskattningsbara överlåtelsevinsten kan på så sätt bli betydligt lägre än den skulle ha varit utan ett aktiebyte. Skattefördelen blir ännu större om aktierna i målbolaget kan betraktas som aktier som utgör anläggningstillgångar, varvid överlåtelsen av aktierna är helt befriade från skatt för aktiebolaget.

Enligt propositionen betraktas som anskaffningsutgift för aktier vid beskattningen i fortsättningen aktiernas sammanlagda matematiska värde före aktiebytet. Denna nya metod ska dock tillämpas endast i situationer där både företagsförvärvet och det föregående aktiebytet inom närstående kretsar har infallit efter den 1 januari 2026. Förslaget är på många sätt problematiskt.

Propositionens problempunkter

De största problemen är den snäva tidsmässiga avgränsningen och att propositionen inte innehåller någon lösning i fråga om aktier som har ingått i anläggningstillgångarna. Också det sistnämnda problemet bör åtgärdas i och med att högsta förvaltningsdomstolens avgörande från i fjol ytterligare har underlättat skatteplaneringen i anslutning till aktier som har ingått i anläggningstillgångarna. Dessutom leder fastställandet av anskaffningsutgiften enligt det matematiska värdet till att en del av överlåtelsevinsten även i fortsättningen inte beskattas. Detta gäller också fall där de nya bestämmelserna tillämpas.

Den tidsmässiga avgränsningen

I propositionsutkastet föreslogs det att de nya bestämmelserna ska gälla alla företagsförvärv som genomförts efter den 1 januari 2026 och där det företag som är föremål för förvärvet har förvärvats genom aktiebyte inom närstående kretsar efter den 1 januari 2017. Nu föreslås det dock att bestämmelserna endast ska gälla situationer där också aktiebytet har genomförts efter den 1 januari 2026. Regleringen omfattar alltså inte alla de flera tusen företag där aktiebyte redan har genomförts (eller kommer att genomföras under slutet av 2025). Förslaget inskränker tillämpnings-

Betänkande FiUB 19/2025 rd
Reservation /vänst, sd, gröna

området avsevärt och ger alla som redan genomfört aktiebyte full skattefördel. Bestämmelsen bör ändras så att den också gäller redan genomförda aktiebyten till den del försäljningen infaller efter lagens ikraftträdande.

Aktier som har ingått i anläggningstillgångarna

I propositionen föreslås inga lösningar alls på situationer där aktier som skaffats genom aktiebyte inom närstående kretsar kan räknas som anläggningstillgångar och därmed säljas helt skattefritt med stöd av 6 b § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Det är därför möjligt att också i fortsättningen helt och hållet undvika skatt på överlåtelsevinst genom aktiebyte, om aktierna betraktas som anläggningstillgångar och de förutsättningar för skattefri försäljning som nämns i 6 b § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet uppfylls. För att skatt på överlåtelsevinst inte ska kunna kringgå på detta sätt bör det i enlighet med vårt ändringsförslag föreskrivas att aktier som skaffats genom aktiebyte i närstående kretsar inte kan betraktas som anläggningstillgångar.

De nämnda omständigheterna leder till att en stor del av försäljningen av aktier som skaffats genom aktiebyte i närstående kretsar faller utanför de nya bestämmelserna om fastställande av anskaffningsutgift. Också i sådana fall som omfattas av de nya bestämmelserna kommer en del av överlåtelsevinsten även i fortsättningen att vara befriad från skatt. Detta beror på att aktiernas matematiska värde som enligt propositionen ska betraktas som anskaffningsutgift normalt är betydligt högre än den faktiska anskaffningsutgiften för aktierna, utifrån vilken överlåtelsevinsten skulle räknas om företagsförvärvet inte föregås av aktiebyte. Skillnaden mellan det matematiska värdet och den faktiska ursprungliga anskaffningsutgiften är således också i fortsättningen befriad från skatt, om företagsförvärvet har föregåtts av ett aktiebyte inom närstående kretsar.

I det utkast till proposition som var på remiss i somras föreslogs det att den ursprungliga anskaffningsutgiften skulle betraktas som anskaffningsutgift för aktierna. Detta skulle ha varit förenligt med kontinuitetsprincipen i bestämmelserna om företagsomstruktureringar och lett till att den beskattningsbara realisationsvinsten skulle vara lika stor oberoende om ett aktiebyte skulle ha genomförts. Lagförslaget bör också till denna del ändras så att det motsvarar det ursprungliga utkastet.

I propositionen motiveras valet av matematiskt värde med att användningen av den faktiska anskaffningsutgiften i vissa fall delvis kan leda till dubbelbeskattning. Detta skulle dock endast vara fallet om holdingbolaget först sålde sitt målbolag och holdingbolagets ägare därefter sålde holdingbolaget. Som det konstaterades också i utkastet till regeringens proposition förekommer sådana förfaranden knappt alls. Det är inte motiverat att införa reglering genom vilken en ogrundad skatteförmån avskaffas endast delvis i syfte att undvika en teoretisk situation där den skattskyldiges exceptionella lösningar delvis skulle leda till dubbelbeskattning.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner lagförslag 2 och 3 enligt betänkandet,

Betänkande FiUB 19/2025 rd
Reservation /vänst, sd, gröna

att riksdagen godkänner lagförslag 1 med ändringar. (Reservationens ändringsförslag)

Reservationens ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av 52 och 52 f § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) 6 b § 2 mom. 2 och 3 punkten, sådana de lyder i lag 717/2004 och 52 f § 1 mom., sådant det lyder i lag 1077/2008, samt

fogas till 6 b § 2 mom., sådant det lyder i lag 717/2004, en ny 4 punkt, till 52 §, sådan den lyder i lag 1137/2005, ett nytt 3 mom., och till 52 f §, sådan den lyder i lagarna 1733/1995, 1077/2008 och 218/2012, ett nytt 5 mom. som följer:

6 b §

Aktierna får överlåtas skattefritt, om

2) det bolag som överlåtelsen gäller inte är ett fastighets- eller bostadsaktiebolag eller ett aktiebolag vars verksamhet i själva verket huvudsakligen omfattar ägande eller innehav av fastigheter,

3) det bolag som överlåtelsen gäller är inhemskt eller ett sådant bolag som avses i artikel 2 i Europeiska gemenskapernas råds direktiv om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater, eller mellan bolagets hemviststat och Finland under skatteåret är i kraft ett avtal för att undvika dubbelbeskattning som tillämpas på dividend som bolaget delar ut, och

4) de aktier som överläts inte har förvärvats den 1 januari 2017 eller därefter genom ett sådant aktiebyte enligt 52 f § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet där parterna i aktiebytet står i intressegemenskap med varandra i enlighet med 5 mom. i den paragrafen. (Ny 4 punkt)

52 §

(Som i FiUB)

Betänkande FiUB 19/2025 rd
Reservation /vänst, sd, gröna

52 f §

(1 mom. som i FiUB)

Om det förvärvande bolaget och de aktieägare som överlät aktier (*parterna i aktiebytet*) står i intressegemenskap med varandra, betraktas som anskaffningsutgift för målbolagets aktier vid beskattningen av det aktiebolag som förvärvat aktierna ~~deras matematiska värde~~ **den icke avskrivna anskaffningsutgiften** före aktiebytet. Parterna i ett aktiebyte står i intressegemenskap med varandra om

1) en part i aktiebytet ensam eller tillsammans med närstående kretsar direkt eller indirekt äger mer än hälften av kapitalet i den andra parten eller om den direkt eller indirekt har mer än hälften av det röstetal som den andra partens samtliga aktier eller andelar medför,

2) en tredje part ensam eller tillsammans med närstående kretsar direkt eller indirekt äger mer än hälften av kapitalet i båda parterna i aktiebytet eller om den direkt eller indirekt har mer än hälften av det röstetal som samtliga aktier eller andelar i båda parterna i aktiebytet medför, eller

3) en part till följd av aktiebytet ensam eller tillsammans med närstående kretsar direkt eller indirekt äger över 75 procent av den andra partens kapital eller röstetal.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas ~~första gången~~ på aktiebyten som **genomförts** den 1 januari **2017** eller därefter.

Helsingfors 13.11.2025

Hanna Sarkkinen vänst
Aki Lindén sd
Pia Viitanen sd
Joona Räsänen sd
Seppo Eskelinen sd
Suna Kymäläinen sd
Saara Hyrkkö gröna